

LO GERONÉS

PERIÓDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTE-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ		
1 peseta trimestre	1'25 id.	id.
1'50 id.	id.	
Un número 10 céntims		

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, follets, etc., que s' remetin a la Redacció, se'n donara compte en lo Setmanari.

Any 5.ta

CONFUSIÓN

Cada dia estem més convencuts de que 'ls més d' Espanya no tenen cura.

I no es perque no tincan remey, ni perque aquest remey no sia ben coneut. Al contrari, es perque aquest remey no convé als curánderos que viuen y prosperen sobre Espanya. Y com que no 'ls hi convé s' han afanyat en reixerlo com a bò, pero... ab la condició de ser ben administrat, presentantse ells mateixos com los únichs capables de ben administrarli.

I aquí han comensat les disputes: los uns volen acostarla al medicament administrantli ara per ara a dosis homeopàtiques, los altres volen que 'n prengui dos globus en comptes d' un sol, pero cap vol que se curi donant la quantitat que la gravetat de la malaltia exigeix a la pressa.

Espanya se va consumint, se va aniquilant de dia en dia, en mans de curánderos egoïstes, infatuats é ineptes i ni forses li quedan pera despatxarlos ni tráuresels del front d' un modo ó altre.

Avuy tots aquests senyors, xich més xich menos, es conformes en lo meteix; tots veuen en lo regionalisme la autonomia de les diverses nacionalitats qu' intenten l'Estat, lo remey als més d' Espanya. Pero cap lo aplicar de debò, tots regatejan la dosis, y entre ells se putan com avans y com sempre qui ha d' esser lo presentat pera aplicarli. Més que de la curació d' Espanya preocupan de qui d' ells té d' esser lo metje de capsas.

Així resulta que encara que 'l programa dels uns se mali fins a quasi confondreys ab lo dels altres, entre ells s' avenen y se fan totes les picardies que poden.

Ara meteix En Nocedal ha publicat un programa que, art la qüestió dinàstica, se sembla com un ou ab un altre manifest carli d' En Aparici y Guijarro, y, apart la qüestió religiosa, es igual fins a confondreys ab lo donat a pel general Polavieja, y aquest programa es calificat un liberal com En Canalejas de eminentment democràtic, estanyantse de que pugui acceptarlo de bona fe lo conductor Sr. Silvela.

Lo que resulta de tot axó, es que pera aquests senyors programma es lo de menos y que de lo que no apartan la es de la possessió del poder. Pero com aquest no pot disfrutarlo tots ab un plegat, d' aquí que volguent tots meteix sia impossible entre ells la inteligença.

Però nosaltres no 'ns cansarem mai de dar al país y catalanistes en particular lo crit d' alerta sobre aquesta qüestió.

Si Espanya continua abandonada a les seves mans, no remey: morirà de consumció quan ja no li quedí such a rajar, si no se la parlen avans les nacions vives, digué Lord Salysburi.

Fora, donchs, los curánderos, fora 'ls polítichs d' ofici, confusions de tota mena. La descentralització administrativa qu' oferen y no determinan, no curaria de res. Se a un tira y afluxa pero a la disposició sempre dels governs y prou nos ha ensenyat la experiència y les desgracies quin us acostuma a fer de les seves facultats a Espanya Govern Central, quin respecte li merexen les lleys que morban la seva acció y quines consideracions ha tingut a tot lo que es distintiu y característich de les nacions espanyoles.

Quereix cambiar de régime politich: pero s' ha de fer debò, comensant pel principi ó sia pel regonexement dels d' aquestes nacionalitats. Tot lo que axó no sia, serà per res, y axó no ho volen los curánderos que al Centre quejien: ni 'ls blanxs, ni 'ls roigs, ni 'ls negres.

J. B. y S.

Dijous 10 de Novembre de 1898

Núm. 236.

tes. La moderació en aquestes conforme á la recte ràhò pera tenir l' ànima disposada pera les coses series de la vida, lluny d' esser un vici, es una virtut que s' anomena Eutropelia.

Pero per desgracia molts, com si haguessen nascut pera esplayarse, viulen vida de sentits, y cegats per la passió dels divertiments son arrossegats per les onades mundanals més enllà de les fites posades per la moderació, la honestat, la justicia y la sana moral. Per son abús, les diversions se tornan fonts llotooses d' immoralitat, y 'l de la del joch produueix tant gràves danys en los jugadors, arreca del cor de llurs pares, esposa y fills tant amargantes y copioses llàgrimes, y en lo sí de la societat contribueix tant á la relaxació de les bones costums, á la perversió dels sentiments nobles y á la perpetració de crims horribles, que consideram un deber imperiós de caritat y de nostre ministeri episcopal cridar sobre aquest punt la atenció dels nostres estimats diocessans.

Les passions humanes s' ajudan les unes á les altres, la una desperta, empeny y excita l' altra ó les altres, y quasi bé may obran soles. Varies son les que formen l' acompañament de la del joch. La presa, la enveja, la cobdicia, l' engany, la ira, la rabi y á voltes la impuresa, excitada per certes liberalitats y condescendencias malicioses ab jugadors de diferent sexe, exercexen en lo joch la seva acció maligne. Lo jugador per hábit, absorvida la seva atenció per la ideya fixa del joch, encondormeix les energies de l' ànima y del cor, pert miserably lo temps; descuida los exercicis de pietat, les pràctiques religioses, les obligacions de cristià, la seva santificació y salvació eterna: y en sa perniciosa ociositat no atén com déu al cuidado de la seva família y de la seva hisenda. Posselit l' ànim del jugador per la tristesa que li produhexen lo discontent de la seva sort y l' insadollable desitg d' adquirir los bens d' altri, no reposa may pera aumentar la seva fortuna sobre les ruïnes de la del seu proxim, encara que porti á n' aquest á la major indigència. Son cor sól estar tancat pera la caritat, s' empredreheix y s' torna insensible pels pobres. Pròdich pera oferir al joch, es avar pera socórrer als necessitats, com si pera ell no existís lo precepte de la almoyna, sense considerar que lo que pert en lo joch té de reputarse com a supérfluo ó sobrant, y que l' sobrant pertany als pobres segons lo prescrit en l' Evangelí. La felestat es virtut rara entre 'ls jugadors de professió ó d' ofici, los quins ab l' afany de guanyar usan freqüentment al efecte medis tramposos é injustos, y adoptan de vegades pràctiques superstitioses arrivant alguns al extrém de demanar l' auxili del príncep de les tenebres. Per la seva propia mala sort ó per les males arts dels seus companys, perden tot sovint en poques hores lo jornal de la setmana, lo seu pa de cada dia y 'l dels sers qu' han de selshi més volguts, y de vegades en una sola nit, ó en curt temps, perden lo patrimoni dels seus passats, quina adquisició costà á n' aquests moltes suhades y molts anys d' estalvis, diligencia y econòmia, llansantlo sobre un tablero ó un cobertor vert tot plegat ab lo llustre y explendor de la seva familia.

Així es com en lo vici del joch se troba la explicació no solzament de la mudansa repentina de fortuna y posició social ó de la soportada ruïna de moltes cases, que durant segles havien conservat la seva hisenda resistint la acció de males anyades, guerres y altres calamitats públiques y privades, sinó axí mateix de les discusions, injuries, imprecacions, perjuris, blasfemias, infidelitats conjugals y altres escenes scandaloses de que son lo teatre moltes famílies, y de no pochs farts, prevaricacions, robos, assassinats, desafios y suicidis qu' augmentan llasímosament la estadística criminal més crexent y nombrosa cada dia. Altres dels deplorables efectes del joch es la demència, com ho nota Sant Ciprià, ho ensenyen los autors d' higiene y ho demostra una trista y freqüent experiençia. L' adquisitivitat del jugador es una avaricia boja, puig que l' avar cobeja 'l dinar pera retenerlo, y l' ju-

gador sols lo vol pera exposarlo á les contingencies del etzar: la seva vida habitual en antres y recòns ab una atmòsfera viciada y asfixiant, la verilent vibració de les passions, les baralles y ràncunes y 'l furor de la desesperació, que no temperan de segur les indefinibles emocions que diu sentir junt á la coberta verda de la taula de joch, exa vida trista y agitada ab lo remordiment en la conciencia y la melangia en lo cor, ab incessant temeuza per les seves ganancies y aflicció per les seves pèrdues, sens pau de dies y sens son de nit, ab un peu en lo camí d' un establiment penal y tal volta ab una mà en lo mànech d' un punyal ó en lo gatillo d' un rewòlder pera acabarla ab l' homicidi ó 'l suïcidí ó ab abdós crims, exa vida ha de produir més ó menys aviat un desequilibri en les facultats intel·lectuals, qui acabi ab vesania ó ab veritable bojeria. «L' enflaquiment, les ingurgitacions viscerals, los aneurismes, la melangia, la infàmia, la miseria, la bojeria, la estafa, lo robo, l' assassinat y 'l suïcidí solen esser les conseqüències d' exa passió agarrotadora (lo joch) ab tota veritat comparada á un abfim sens fons ni bores», llegim en los Elements d' higiene privada d' En Monlau (1); y 'l meteix higienista en sos elements d' higiene pública diu: «curiosissim per cert fora un llibre que compendiés tots los arrebatos de bojeria á que ha donat occasió entre 'ls homes la passió del joch» (2). A Bèlgica, en quines ciutats pels perniciosos exemples dels ociosos de les classes opulents ó altes s' ha desenrotllat molt desde fa alguns anys la passió del joch, son innombrables les víctimes qu' aquesta fam d' or, aquesta set de guanyar diners sense treballar, aquesta febre d' enriquir-se temptant la fortuna, fa fins entre les files populars y les més baixes de la societat. Son allí freqüentissims los actes de desesperació, los suïcidis y 'ls casos de bojeria, motivats per aqueste deplorable vici. Tant solsament en la ciutat de Bruselles se registraren en la estadística de l' any 1897 fins a sis individus per dia atacats de bojeria y tancats en algun manicomio, essent la major part d' ells, infortunats, qui haventse aficionat al joch y á la Rifa, y no haventlos favorescut la sort, perdren son dinar, la seva salut y 'l seu enteniment. Si s' examinan les causes determinants dels suïcidis, se troba, diu Levy en son tractat d' higiene pública y privada (3) citant á Falret y á Bierre de Boismont, que la passió del joch figura aproximadament per un quaranta tres, y les pèrdues de fortuna, les quines en molts casos son conseqüència del joch, per un vint y vuit per cent; xifres esgarrofoses qu' haurien d' inspirar sanitabile horror á n' aquest funest vici.

(Seguirà.)

LA FIRMA DE GERONA

Perpinyà, cada any, té la seua firma de Sant Martí, lo 11 de novembre; Gerona, la heroica é immortat capital catalana, s' alegra també amb uns vuit dies de fira, per la festa de Sant Narcís, que s' escau lo 31 d' octubre.

Donchs, alguns companys nos erem llevats matí, lo die primer de novembre, per arribar a Gerona pel trinch de las 6 horas 48 minut. A Perpinyà, quen ne parlarem, feya fresqueta: per la plana de Rosselló, Elna se senyalava amb los seus fanalets elèctrichs, quillats als quatre corns de la població; Port-Vendres jeya episòpit a la vora de la Humana dels molls; y 'l fanal del cap de Biarre felluhia per alt, com un estel; a Cerbère, a Port-bou, feya una bona bispa. Ja es coneugut lo particular que tenen los rellotges d' aqueixas dues estacions fronterisses: tenen dues agulles per los minut, la una marca l' hora de Paris, y l' altre, que n' es sempre retrassada d' uns 25 minut, marca l' hora de Madrid.

Desde Port-bou se nota, a cada estació, una animació

(1) Part 1^a, cap. de les passions.

(2) Lee, 5^a, cap. 4 num. 712.

(3) Part 2^a, cap. 5 art. 382.

Pastoral del Senyor Bisbe

Estimats fills nostres:
La ley de la mortificació cristiana no s' oposa al
moral de l' esperit, a les diversions honestes.

de jovent; eran los quints que s' en anavan à Gerona, cridats qu' hi eran per l' allistament; si se'n sentí adiós y de cridoria. A Figueras, lo cel ja s' embolicava de bromes, y cap à Gerona se veia que la pluja era à punt de caure. Tots los que han anat à Barcelona, prou s' han avisat, del trinch estant, de lo que es grandiosa é imponenta, la vista general de Gerona, amb sos esbels campanars de pedra, y la seu hermosa, enlavorada Seu; lo mateix sentiment vos deixa una visita particular de la ciutat.

Després d' haver travessat lo barri de la estació, y passat lo pont sobre l' riu Ter, nos trobarem per la Rambla de la Llibertat, al bell mitg de la fira. Aqueix passeig, plantat d' acacias, té tot un costat de cases amb los baixos fets de voltas y arcadas (així mateix com la plassa Laborie y la Barre, à Perpinyà); per aquí, ja tot era plé de parades, de taules de tota mena de mercaderies, de venedors de jossasses, sucreries, confits, y castanyes torrades; la gentada s' hi enfila amb prou feyna, una gentada alegre, brunidora, amb vestits multicolors, per hont relluhien las gallardes barretines y ls mocadors de cap de la gent pagesa.

Anarem à missa à la iglesia de Sant Feliu; aquí, las fileras de setis son desconegudes, y de cadiras soles no se'n veu casi cap; los fiels segueixen las funcions ó estan drets ó de genolls, las plegaries se digueren à la trona, en catalá. Quan eixiam de missa, sentirem lo toc d' una banda militar; nos girarem y nos regirarem, y després de pujats uns carrerons, siguem al devant de la Seu, hont lo 53e regiment de infantería se'n venia à oír missa. Com a costum, à Espanya, à l' *Elevació*, la banda, tabals y trompetes tocaren l' Himne Real; à l' eixida de la missa, lo regiment s' entornà al cuartel, anant amb aqueix pas aixurit particular à la infantería espanyola.

No n' baixavem, cap à la Rambla, quan un bon ruixat espargí de tot ban passejaires y firaters; nos arrimarem una estona sota d' un balcó, mentres que las tartanas dels voluntaris geronesos arribaven de corre-cuya y plenes de gent. Seguia plovinet; qué fer? comparem cadun un parayques de dotze rals, y recorreguerem la ciutat, anant al firal de bestiar, à la plassa del mercat, à la Plateria, à la plassa del Vi, al carrer dels Ciutadans, al museu del Institut provincial, y al Museu arqueològich, cap à Sant Pere.

Quan se'n anavan las dotse, nos acostarem cap à una bona posada; à taula, tinguem per companys una colla de quints; un d' aquells minyonets, l' havien primer triat per anar d' artiller à Logroño, y are se'l posava de músic al 55e regiment d' Asia, à Figueras, y no sabia que se fer, de pendre los platets ó l' trombons!

A las dues ja havien comprat anís, algunes pessas de música, un désim de la rifa de Nadal, hasta nos enduyem un diccionari català, y davam una última volta per la Rambla, quan tornarem sentir la banda militar, que tocava al devant del teatre, hont se feya la repartició solemne dels premis del *Certamen literari*. Escoltarem amb molt de gust la ben afinada banda del 53e, y vejerem entrar al teatre bona part de las distingides famílies gironines. Nosaltres, ja havíem anat à saludar à En Joaquim Botet y Siso, un ferm catalanista y arqueòlech, molt coneixedor també de la numismàtica rossellonesa.

LLUIS PELLISIER.

Perpinyà, Novembre de 1898.

LAS FIRAS DE 1898

Malgrat lo poch interès que per tot quant pot interessar à la ciutat vé demostrant nostre Ajuntament, las firs y festas d' aquest any s' han vist molt concorregudas.

Los festeigs fets per iniciativa del Ajuntament, s' han reduït à llogar una copla que ha tocat sardanes en algunes plassas y prou. Sembla impossible que nostres concejals se mirin ab tant poch interès tot lo que pot portar algun benefici à la població; be es veritat que lo que passa dintre lo Ajuntament de Gerona no s' veu en lloc més, ne don una idea lo fet de que siguient compost de 20 concejals, n' assisteixen à las sessions de 4 à 5 escassos.

Deixém per un altre occasió l' parlar de nostre cabildo municipal y parlem de las festas y firs de Sant Narcís, reseñant los principals espectacles.

FUNCIONS RELIGIOSAS. — Un solemne ofici el dia de Sant Narcís en la capella del Sant y ls funerals el dia 5 ó últim de firs, pels que moriren en los sifis de 1808 y 1809 son las úniques que han tingut lloc com de costum.

CORRIDAS DE BÓS. — Una sola corrida se donà en la plassa de toros lo diumenge 30 de octubre, torejant los espases *Conejito*, *Villita* y *Pepe-Hillo*. Hem sentit à dir que l' resultat ha sigut poch favorable per l' empessari, lo que demostra lo que tenim dit altres vegadas, que à nostra comarca no hi entra la afició per l' *espectacle-nacional*, lo que celebrém.

TEATRE PRINCIPAL. — Ha succehit lo d' altres anys. L' Ajuntament considera que l' Teatre ha d' esser una finca productiva y en treu lot lo que pot y com per la seva part les empreses procuraen explotarlo tot lo possible, resulta que l' qui més hi pert és el públic que paga car y dolent. Això fa que, axis com antes ja era cosa sabuda que l' dies de firs se contaven per plens en lo Teatre, avuy, gracies al desitj d' explotació de les empreses y del Ajuntament, ja no es axis, avantis al contrari, disminueix cada dia lo abono. Desenganyis! Ajuntament; quan se construï el Teatre no s' feu per explotarlo, sinó perque Gerona complés ab un punt de diversió.

Aquest any bé s' pot dir que la empresa, burlantse del públic que paga, no ha anat més que per fer diners. Lo ra-

quitisme y estalvi s' ha demostrat en tot. Desde los carnets de abono, fets de paper de barba ab una senyal feta ab tap de suro per contrasenya, fins á la supressió de tot quan pogués significar un gasto més pera la empresa, com per exemple la banda de música en lo *Faust*, etz., s' ha estalviat en tot lo que s' ha pogut.

Y no parlém de la companyia perque pera donar una prova de lo que valia n' hi ha prou ab dir, que no tant sols hi hagué necessitat de fer retalls, com se fa sempre en les obres de més empenta, tals com *Gli Ugonotti* y *Africana*, sino fins en obres com *La Traviata*.

De totes les obres que s' han posat en escena, las que més podian anar eran *El Barbero*, *La Sonambula* y *La Traviata*, y gracies encara als retalls per una part y à la senyora Wermez, y senyors Mestres y Leoni.

Dels cors val més no dirne res.

La novetat de la temporada han sigut les representacions que s' han dat de la òpera del Mestre Breton, *La Dolores*, posada en escena per primera vegada en nostre Teatre. La representació fóu regular, ressentintse de falta d' ensaigs, encara qu' estém segurs que per part del coro de donas tant es qu' ensajin com no. D' elles cap serveix ja per cantar.

CARRERAS DE VELOCÍPEDOS. — En lo velòdromo inaugurat per las firs de l' any passat, se ha hi fet aquest any una millora notable ab la circulació de la pista. Las carreras tingueren lloc lo dia 31 d' Octubre, assistinthi una numerosa y triada concurrencia malgrat de lo poch apicable de la tarda. Lo resultat fou lo següent:

1.ª carrera. — *Local*, 2.000 metres, (6 voltas). — 1.er premi, senyor Boix; 2.er Sr. Carreras y 3.er Sr. Plà.

2.^a carrera. — *Nacional*, 3.000, (9 voltas). — 1.er premi, Sr. Higinio; 2.er Sr. Ridaura y 3.er Sr. Lleys.

3.ª carrera. — *Provincial*, 2.000, (6 voltas). — 1.er premi, Sr. Lleys; 2.er, Sr. Ridaura y 3.er Sr. Boix.

4.ª carrera. — *Internacional*, 3.000, (9 voltas). — 1.er senyor Martínez; 2.er Sr. Udaeta y 3.er Sr. Ridaura.

5.ª carrera. — *Consolació*. — 1.er premi, Sr. Cruz; 2.er senyor Plà y 3.er Sr. Barrasetas.

Handicap. — 1.000 metres. — Hi prengueren part los senyors Higinio, Sebastián, Martínez, Udaeta, Cruz y Barrasetas, situats respectivament à 60, 50, 50, 35 y 25 metres de la ruta, arribant primer Higinio y després Sebastián y Udaeta.

Foren amenisadas las carreras per la Banda de Guipúzcoa.

CERTAMEN LITERARI. — Ab una puntualitat no acostumada y ab un plé à vessar, tingueren lloc en lo Teatre Principal lo dia primer de Novembre, la distribució de premis als autors llourejats en lo XXVII Certamen de la Associació Literaria.

Obert l' acte pel President de la Associació, passà à llegir son discurs lo President del Jurat, lo distingit advocat d' aquest Colegi D. Anicet Ibrán, que parlà del testament sacramental que existeix en lo bisbat de Gerona, tenint paraus d' alabansa per la legislació catalana y dolguentse de que sela vingui desfigurant ab la sanya que s' ha apoderat del po ble castellà per uniformarho tot.

Lo Secretari del Jurat D. Juli Piferrer llegí una hermosa memòria que segons digué sentia que no pogués llegir ab sa llengua nadiuha, lo gallego, parlant ab gran entusiasme dels traballs que s' estan fent per la reconstitució de las nacional itatespanyolas. Sentim no poguer estractarla, més estém segurs que quan s' imprimeixi serà llegida ab fruició.

Oberts los plechs dels autors premiats, resultaren esser los següents:

Premi de la Reyna Regent. — D. Francesch Viver y Puig.

Primer accésit. — D. Eduard Girbal.

Segon accésit. — D. Artur Masriera.

Premi del ex-Governador Sr. Garcia. — D. Francesch Ubach y Vinyeta.

Premi del Sr. Comte de Mayorga. — D. Marceli Güell y Güell.

Premi de la Diputació. — No s' adjudica.

Accésit. — D. Jaume Boloix.

Premi del Sr. Comte de Serra. — D. Eudalt Puig y Deulofeu.

Premi del Sr. Marqués del Bust. — No s' adjudica.

Primer accésit. — D. Narcís de Fontanilles.

Segon accésit. — D. Antonino Viver y Puig.

Premi de D. Antoni Comyn. — D. S. Sampere y Miquel.

Premi del Casino Gerundense. — D. Manel Ramos Cobos.

Premi de l' Associació Literaria. — D. Antoni Bori y Fontestà.

Primer accésit. — D. Eduard Girbal.

Segon accésit. — D. Narcís de Fontanilles.

Tercer accésit. — D. Angel Trémols.

Quart accésit. — D. Joan Manel Casademunt.

Creuials los plechs dels autors no premiats y donadas las gracies pel President, acabà l' acte que fou amenisat per la Banda de Guipúzcoa.

ALTRES DIVERSIONS PÚBLIQUES. — Ja tenim dit antes que totes les diversions que ns ha proporcionat nostre may ponderat Ajuntament, han sigut les sardanes en la plassa de la Constitució y la iluminació de la façana de la casa del comú. De manera que aquestes fires costarán al erari municipal potser unes 500 pessetes y en cambi ingressaran dos ó tres mil del Teatre. ¡Qué l' hi sembla si som comerciants!

Ha cridat l' atenció aquestes fires lo *Cinematógrafo* instalat en la plassa de Sant Agustí, qu' es dels més perfeccions que s' han vist. Lo públic ho prengué com una diversió tant agradable, que cada sessió era un ple.

Diversions particulars. — Molt concorregudes s' han vist totes les societats particulars. En lo «Casino Gerundense» se donaren dos balls y dos concerts, prenguent part en aquests, ademés de la típica senyora Wermez, la arpista senyoreta Cortinas y los senyors Vidal y Casademunt (violins), lo senyor Serra (viola), lo senyor Sobraqués (violoncello), y el senyor Oliva (piano).

En «Las Odaliscas» se donaren balls y funcions teatrals, y se donaren també funcions de teatre en lo «Centre Moral Gerundense» y en lo «Cercle Catòlic de Obrers». Llàstima que l' últims dies de fires resultessin deslluïts à causa de la pluja.

Y fins à un altre any si Deu plau.

cia de 18 diputats, ae reuni en sessió aprobatse la acta de la anterior y l' dictámens de la Comissió d' actas, proc. dintse à la elecció de president que donà lo següent resultat:

D. Mariano Bassols y Prim, 11 vots.

D. Joseph Aymerich y Roura, 7 vots. — 1 papeleta en blanch.

Vicepresident: D. Joseph Sastrejener, 10 vots. — Eduard Noguer, 9.

Secretaris: D. Bonaventura Sabater y D. Enrich Saúch, per 10 vots. — Srs. Bonmatí y Sastrejener, 3 vots. — 1 papeleta en blanch.

Ocupada la presidència pel Sr. Bassols, va procedir a la elecció dels diputats que han de formar la Comissió provincial, donant lo següent resultat:

1898 - 99. — Srs. Bonmatí y Brandia.

1899 - 1900. — Srs. Bagudá y Noguer.

1900 - 1901. — Srs. Bassols, Batlle, Aymerich, Vilaseca y Negre (E.).

1901 - 1902. — Srs. Puig, Sastrejener, Sabater, Ordí y Negre (N.).

Vicepresident de la Comissió: D. Ramón Gaudier, 11 vots. — D. Lluís de Prat, 3 vots. — 5 papeletes en blanch.

Junta provincial del Cens: Srs. Batlle, Ordí, Noguer y Negre (D. E.).

Governació: Srs. Casellas, Saúch, Vilaseca, Negre (D. E.) y Aymerich.

Hisenda: Srs. Ordí, Noguer, Noguera, Brandia y de Prat. Cárechs especials:

Delegat dels establiments de beneficencia: Sr. Noguera.

Suplent: Sr. Gafas.

Vocal del Consell provincial de agricultura, indústria y comers: Sr. Gaudier.

Vocal de la Junta de amillaraments: Srs. Bassols y Gaudier.

Vocal de la Junta de beneficencia: Sr. Negre (N.).

Vocal de la Junta de estadística: Sr. Bassols.

Vocal de la Junta de sanitat: Sr. Brandia.

Vocal de la Junta de defensa contra la filoxera: Sr. Casellas.

Vocal de la Junta de estadística del travall: Srs. Bonmatí, Brandia, Vilaseca, Sabater y Sastrejener.

Vocal de la Junta de presons: Srs. Bassols y Negre (N.).

Vocal de la Junta consultiva de teatres: Srs. Sabater y Saúch.

Vocal de la Junta de experiencias vitícolas: Srs. Casellas y Batlle.

Inspector de escoles provincials de Bellas Arts: Senyor Saúch.

S' acordà celebrar quatre sessions en lo primer periodo.

AJUNTAMENT. Sessió del 23 Octubre. — (2.ª convocatoria). — Reunits tres concejals baix la presidència del tinent d' Arcalde senyor Plà, prengueren los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.

</div

ia, s'ha firmat una contracta de servei combinat que començarà a regir lo dia 5 de Novembre vinent.

Lo servei combinat de viatgers y equipatges tindrà lloc entre las estacions de Barcelona, Granollers, Blanes, Caldes de Malavella, Girona, Figueras, Portbou y Cerbère, de la Companyia de França, y las de La Bisbal, Palafrugell y Palamós del Tramvia del Baix Ampurdà.

Lo de mercaderías de gran y petita velocitat, desde las estacions esmentadas del Tramvia pera las de tota la xarxa del ferrocarril de França y las estacions d'altres línies que abella combinin.

Lo senyor Díez, director del Tramvia del Baix Ampurdà, té en estudi algunas tarifas especials, pera fer més fàcil y econòmic lo tráfech de determinades mercaderías, tant locals com de servei combinat.

La Acadèmia espanyola ha adjudicat lo premi fundat en 1891 pera recompensar la millor obra dramàtica que es crita en llengua castellana s'estrenés, à la obra *Maria del Carmen* de D. Joseph Feliu y Codina, considerantla la millor de totes las que s'han estrenat en l'últim quinqueni.

Hem rebut *La Revista Blanca*, publicació quinzenal de sociologia, ciencias y arts que ha comensat à veure la llum a Madrid.

Ha mort à Barcelona la coneguda poetisa D.a Victoria Peña de Amer, R. I. P.

Lo Consistori dels Jochs Florals de Barcelona pera 1899 ha quedat constituit definitivament en la següent forma: Mantenedor-president, Dr. D. Joseph Torras y Bages, prebère; Mantenedors-vocals, D. Joseph Martí y Folguera, D. Francesc Matheu, D. Jaume Massó y Torrents, D. Lluís Millet y Pagès y D. Pelegri Casades y Gramatxes, y Mantededor-secretari, D. Claudi Planas y Font.

La dia 17 del mes passat va acabar lo terme de 30 dies que fixava la convocatoria à las oposicions de las deu Notarijs vacants en aquest Colegi.

Lo número de sollicituds presentadas puja à 145. D'entre los aspirants hi figuraren 143 advocats y únicament dos revolidats en Notaria. Dels advocats, 18 exerceixen ja la fe pública, 8 son ademés doctors en Dret, 3 revalidats en Notaria, 1 llicenciat en Farmacia y 1 exdiputat à Corts.

Entre los 145 sollicitants n'hi ha més de 50 que no son fills de Catalunya.

L'últim número de nostre estimat company *La Costa i Llevant* está dedicat tot ell à la memòria del escriptor don Josep Cortils y Vieta que morí fa pochs días à Blanes.

Dintre pochs días comensarà a publicarse à Berga un quinzenari regionalista baix lo titol de *Lo Pi de les tres branques*. Sí benvingut.

Llegim:
Segons tenim entés, s'ha demanat permís al Excm. Sr. Capità General de Catalunya pera publicar la traducció catalana del follet de propaganda *L'Espagne et le Catalogne*.

Fa algúns dies qu'un oficial dels que manan menys digné à una sényoreta que: *aquí deberian bailar à lo salvaje porque es un país de salvajes*.

Nosaltres ho fem públich perque ho sàpiguen: els gironins, puig es molt convenient saber quina mena de gent se té à casa y també perque se'n enteri el seu gefe, perque s'piga que entre los seus subordinats hi ha qui té la barra y la cobardia d'insultar à n'el poble que l'hostatja y en unes circumstancies com les presents en que un militar es poch menos que sagrat.

Nosaltres no ho varem sentir, del contrari hauria estat molt fàcil que li haguessim contestat del modo que 's meixa sens tenir per res en compte les circumstancies que poguessin esdevenir, n'obstant ho sabém ben positivament, sino no ho diríam.

Aconsellém al senyor Tinent que no ho repeixeixi gayre donchs se li podrà assentar malament.

S'ha constituït à Masllorens una agrupació catalanista y se han fet alguns preparatius pera constituirne una altre à La Bisbal. Satisfà veure com se van propagant les nostres idees y com creix cada dia lo nombre dels que volen la regeneració de Catalunya.

Per part de la Societat Económica d'amicis del país de Barcelona, del Ateneu Barcelonés, del Institut agrícola català de St. Isidro, del Foment del Travall nacional y de la Lliga Industrial y Comercial de Barcelona se tracta de dirigir al gefe del Estat una exposició demandant la substitució del règim polítich actual pel representatiu y la complir la descentralització administrativa de les regions. Aquesta exposició està redactada en forma molt enèrgica y en sentit francament autonomista.

Los representants del partit republicà federal de Barcelona han dirigit una carta al Sr. Vallès y Ribot, felicitant-lo per les declaracions fetes en *El Liberal* y accentuant fermament la nota regionalista.

Com prometérem en lo darrer número, avuy comensem a publicar la Pastoral sobre l'joch de nostre Ilm. Sr. Bisbe. Es lo joch un vici molt arrelat y difícil de desterrar per complet, més à més si los jugadors troben les majors facilitats pera entregarsho. Bona prova es d'axò lo succeíts passades fires, durant les quines, s'ha estirat de valent la serra à n'En Jordi.

Un dels darrers dies de la passada setmana va marcarà Madrid lo governador civil de la província D. Ferran de Sevilla. No falta qui atribueix la seva marxa à certs envejaments ab que 's topà aquests dies de fires, dels quins à uns altres seria exposat parlarne pero que s'han fet del domini públich y han donat lloc a gens edificants comentaris.

La nova Diputació Provincial al constituirse ha tingut à bé no nombrar pera cap dels càrrecs, als Diputats que venien proposats pera desempenyarlos pel cächis qu'

ara estan de torn en lo mangoneix de la província. Li desitjem molta perseverança si axò representa lo primer pas en lo camí de la independència de la Corporació.

— Lo nostre paysà D. Jaume Roure, governador qu'era de Ciudad-Real, ha sigut trasladat al govern civil de Palencia.

SECCIÓ LITERARIA

Proposít heróich

En Pepito, ó en Pepe com li deyan alguns dels seus companys, sortint à la nit, únic rato que li quedava d'esbarjo de n tot lo dia, després d'haver sopat caminava pels carrers de la ciutat, passava pels centrals com si fossen solitaris, y pels solitaris de la mateixa manera que havia passat pels concurreguts, abret, melangiós, sens mirar quasi à la gent, ab lo cor apenat y fent esforços per arrastrar las camas que sentia débils, ab rutina y per forsa, per seguir la costum de cada dia.

Y els quarts li semblavan horas, y las horas, si alguna n passava, sigles. Mes caminaba y donava voltas per la ciutat sens donar-se compte dels carrers que passava, xuclant el cigarro, que duya à la boca, instintivamente y com d'esma, de la mateixa mateixa manera que passejava.

Si per casualitat embocava pel passeig més central y trobava 'ls companys, li deturaven y ab bromas y sorna li deyen: D' hont deus venir de fer mal, calaverot, ahont t'amagas que no 't veyem quasi may? — Els contestava qu'eran uns mal pensats, y ells se'n reyan dihentli que ja se sabia quelcom de lo que feya d'amagat.

Los deixava pretextant alguna obligació, y seguia caminant, se'n cansava aviat, y tornava cap à casa.

Allí sol, y sentat apoyant lo cap entre las mans ó sobre la taula, singlotava y donava curs à las llàgrimes que li sortíen del cor plé de pena, pena gran que ell mateix s'havia imposat. ¡Be li costava l'arrancar aquell amor que n'el mal hora havia deixat apoderarse de tot lo seu ser, que havia estat l'alegria y la vida de son cor!... Per ell era com llençar la felicitat després d'haverla assolit, era trepitjar las flors que al seu pas li brindavan aromas suavissims, era condemnarse al desterro d'un cel, d'una vida d'amor, lo primer, d'un amor viu encare y exuberant de vida, no marcit ni cansat.

Y plorava ab desconsol llarchs ratós, anyorant la vista d'aquella qu'era la llum més bonica que alegrava la seva vida, la que li transformaya tot en colors alegres y atractius. ¡Com anyorava y se li representava aquella veu repetint lo seu nom y aquellas paraules, sempre novas, d'amor etern que li omplian lo cor!... y aquelles intimitats y aquells ratos en que s'troban ben sols, aquelles horas que passavan tan depressa... y havian passat depressa per no tornar mai més!... Y ell ho havia abandonat tot, ell n'era la sola causa; perque li semblava que ella encara l'estava cridant perque hi tornés. Y ell anava fugint... y plorava amargament al mateix temps y es trosejava l'cor.

Y aquell amor que durà tant temps, era la causa de que l'tinguessen per un calavera y de molts disgustos ab la seva familia, y per això determinà d'abandonarlo, d'arrançarlo del seu cor, encara que això l'fes sangnar y patir. ¡Y si patia l'pobre!.... Ell ja ho comprenia que aquell amor no era digne d'ell, que l'envilia fins à cert punt y podía ferlo desgraciat per tota la vida; mes era l'primer amor, y l'amor sempre dona vida, y lo deixarlo li era la mort.

Per aytal motiu se li havia mort l'alegria y sempre anava sol, ell, tant alegre avants, tant bullicios entre los companys y tant bò; per eix motiu s'amava pels carrers, sol y caminant à la ventura, cumplint lo propòsit ferm de no tornar als brassos de la que encara l'esperava y que moltes vegades li havia sortit al pas y havia rebutjat ab firmesa y ab paraules convinents y gens aspres, plenes d'una melangiosa despedida, d'un adeu al amor... reprobat per sa familia. ¡Quins dias y quinas nits, y quants dias passaren, sagnantli l'cor y vessantli de llàgrimas!

Y l'amor no miinvava, ni la pena tampoch, ni las llàgrimes: semblava que s'tinguessen d'acabar sols ab la seva vida, perque n'res trobava consol ni distracció, tot lo que era cor era amor, y el cor tenia de caurer à bossins perque l'amor s'acabés, com s'acaba un foch per falta de combustible.

Y en mitx de tot, lo propòsit era ferm y l'cumplia admirablement, condemnantse a pujà l'calvari y sacrificarse à n'ell, perque sa familia estigués contenta y tranquila, y sobre tot per aixugar de llàgrimas los ulls de la seva mare que ab elles li havia demanat lo sacrifici, dihentli qu'era pel seu bé.

Y la familia estava contenta, convensuda de sa correcció; perque arribà fins à seguirli 'ls passos sens que ell se'n adonés. Y per altre part ja no sortia gayre à las nits, sino per poca estona, puig moltes vegadas arribava à se'l primer à ana 'l llit. Mes la familia contenta no podia pensar que l'lit lo regava ab llàgrimas ardentes y que al cor hi duya un mal de mort, una espina entrevessada que no l'deixava s'segar ni de nit, ni de dia.

Y lo creyan felis, y 'ls semblava qu'estava content de sa bona conducta, y que recobrava la satisfacció y l'alegria de la bona conciència y de la vida ordenada.

ARTHUR GIRBAL BALANDRU.

L'ARBRE DE LA PATRIA

APÓLECH

— Ahont v'lo bon jayet.

Ab tan grós cistell d'aglans?

Tinch un ertot en la serra

Y á sembrálashi me'n vaig.

— No entenéu qu'es esmersarshi

Sens profit, massa treval;

Puig aglans, llenya ni suró,

No'n haureu èments viscau?

— Ab mí no finira l'mon;

Tinch familia, si à Deu plau.

Com los meus fills ja ne tenen,

Los meus nets també'n tindran.

Si'ls surós que sembrar penso

No me son útils qu'hi fa!

Per algú de ma nissaga,

Temps à venir ho seran.

Als bons fills de nostra terra,

Aquest apólech escáu.

Molts dels que cuidém un arbre,

Que se anava corsecat,

Morirém sense poder

Son fruyt saborós tastar.

Tant, sens fré, la tirània

L'ha malmés! Però qu'hi fa!

Infundintli sayva nova

Del amor patri l'escalf,

Sa vigorosa brotada

Cap mal vent podrá assecar.

Y un jorn, sota son brancatge,

Que s'estendrà ab magestat

Desde l'Cap de Creus al Ebro,

Y dels Pirineus al mar,

Redimits del vassallatge

Nostres nets s'acoblarán

1890.

MARINESCAS

Com fragata empavessada

de admiradors rodejada

sempre và;

en poch menos de vint mesos

ha tingut quatre promeses.

No'n té cap.

¡Y diuhen molts que la Elena

es pescadora de mena!

Van errats.

Desengangs, penas terribles,

Somnis de felicitat,

Avuy calma, demà tràngul

Passat demà temporal,

Tot es breu, tot es mudable

En la vida y en la mar.

JOSEPH CORTILS Y VIETA.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del dia 6 de Novembre

Especies	Mesures	Pessets
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	22'00
Mestall	"	18'00
Ordi	"	10'00
Séol	"	17'00
Civada	"	9'00
Besses	"	17'00
Mill	"	17'00
Panís	"	12'00
Blat de moro	"	10'50
Llobíns	"	14'50
Fabés	"	15'00
Fassols	"	38'00
Monjetes	"	30'00
Ous	Dotzena	1'40

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral</h

